

V teoretické části diplomové práce je uveden vývoj vězeňského systému a klasifikace odsouzených; pohled na osobnost delikventa v souvislosti s kriminogenními faktory (biologickými, sociálními a psychologickými); dále je uveden přehled některých typologií odsouzených se zaměřením na hodnocení rizik a nejpoužívanější klasifikační diagnostické nástroje v USA, Kanadě a Velké Británii. Vzhledem k tomu, že skupina odsouzených s disociální poruchou osobnosti je považována za velmi rizikovou, je její správné diagnostikování klíčové, proto je cílem empirické části diplomové práce ověření použitelnosti diagnostického nástroje Hare Psychopathy Checklist – Revised (PCL-R): 2nd edition. Výzkum byl realizován na vzorku 36 odsouzených vinařické věznice, u nichž byl předpoklad disociální poruchy osobnosti. Pro ověření použitelnosti PCL-R v našich podmínkách bylo zvoleno porovnání s již ověřenou metodou, za kterou byl zvolen Eysenckův dotazník PEN.

Z výsledků výzkumu vyplynulo přijetí alternativních hypotéz. Byla prokázána statisticky významná závislost mezi hodnotami celkového skóru PCL-R a subškálami psychoticismus a kriminalita dotazníku PEN, ale pouze na nízkých hladinách významnosti (14 %; 30%). Mezi subškálami kriminalita a psychoticismus a celkovým skórem PCL-R existují pouze slabé korelace (0.188; 0.265).

Podle Harea (2007) zhruba 20 % odsouzených splňuje diagnózu pro disociální poruchu osobnosti, kterou doporučuje definovat od koeficientu 26 - 27 bodů v PCL-R. V našem souboru bylo 50 % odsouzených, kteří měli hodnotu celkového skóru od 26 bodů výše ($n = 36$; $\bar{x} = 23.8$; $M = 25$; $SD = 8.9$), což bylo dáno tím, že kritérium pro zařazení do zkoumaného souboru byl předpoklad přítomnosti disociální poruchy osobnosti. Odsouzené pro výzkum navrhovali čtyři vězeňští psychologové. Mezi Faktorem 1 a Faktorem 2 existuje silná korelace (0.615), což poukazuje na velmi dobrou vnitřní konzistenci metody PCL-R.